

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

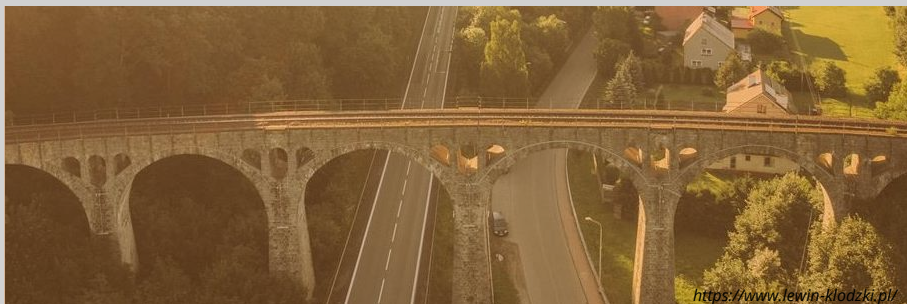
STRATEGIA ENERGETYCZNA ZIEMI KŁODZKIEJ

Raport indywidualny dla gminy

LEWIN KŁODZKI

MAJ 2024

<https://www.lewin-kłodzki.pl/>

Zmiany klimatyczne, w tym sposób łagodzenia ich skutków oraz próby spowolnienia i zatrzymania podejmowane przez UE, stawiają przed jednostkami samorządu terytorialnego w całej Polsce istotne wyzwania. Gmina Lewin Kłodzki, jako świadoma niniejszych zagrożeń, dążąca do zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwej dla wszystkich swoich mieszkańców transformacji, partycypowała w opracowaniu, a w konsekwencji objęta jest zapisami Strategii Energetycznej Ziemi Kłodzkiej. Dokument ten powstał w ramach prac Kłodzkiej Wstęgi Sudetów-Lokalnej Grupy Działania, którą współtworzy m. in. 11 gmin powiatu kłodzkiego. Wartością stowarzyszenia jest budowanie grupy partnerskiej, które ma miejsce nieprzerwanie od 2005 r., a obszar cechuje się spójnością ideową, przestrzenną, przyrodniczą, historyczną, kulturową, społeczną i gospodarczą. Obecnie Stowarzyszenie liczy 73 członków, z czego 14 to przedstawiciele sektora publicznego

Strategia Energetyczna Ziemi Kłodzkiej stanowi dla gminy Lewin Kłodzki realne wsparcie w prowadzeniu działań strategicznych i wdrożeniowych w zakresie dochodzenia do neutralności klimatycznej oraz sprawiedliwej transformacji energetycznej. Ponadto dokument to wyraz współpracy oraz wzajemnego, wewnętrznego wsparcia 11 gmin powiatu kłodzkiego. Przez to jest opracowaniem ambitnym i nowoczesnym, ale równocześnie realnym oraz wykonalnym. Stanowi jeden z pakietu dokumentów międzygminnej polityki klimatycznej Kłodzkiej Wstęgi Sudetów.

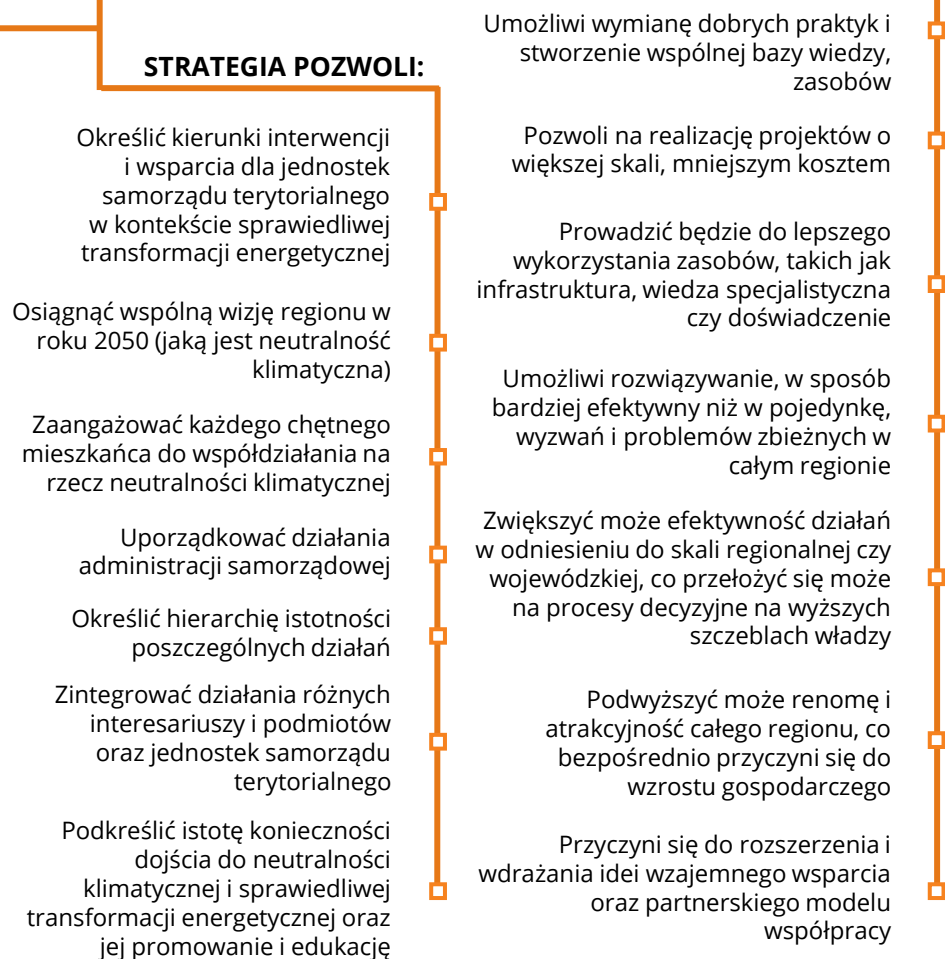
Dokument powstał jako wyraz i z perspektywy realizacji zdefiniowanego celu kluczowego – „Już dziś tworzymy klimat jutra - Ziemia Kłodzka 2050 – regionem neutralnym klimatycznie”. Podkreśla on najwyższą wartość Kłodzkiej Wstęgi Sudetów-Lokalnej Grupy Działania, jaką jest współpraca, która umożliwi osiągnięcie wspólnych, ambitnych zamiarów.

DLACZEGO WSPÓLNE DOCHODZENIE DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ JEST DLA GMINY WARTOŚCIĄ?

Gmina Lewin Kłodzki, świadoma konieczności podejmowania działań z zakresu transformacji energetycznej, zdecydowała się współtworzyć dokument je programujący wraz z 10 gminami powiatu kłodzkiego. Jako członek Kłodzkiej Wstęgi Sudetów – Lokalnej Grupy Działania dostrzega wartość i szerokie możliwości wynikające ze współpracy między samorządowej.

WSPÓŁPRACA WE WDRAŻANIU STRATEGII:

STRATEGIA POZWOLI:

CELE W RAMACH DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ 2050

Gmina Lewin Kłodzki wraz z pozostałymi członkami KWS-LGD wypracowały wspólny pakiet 5 celów strategicznych oraz odpowiadające im cele operacyjne, które stanowią bazę ścieżki dojścia do neutralności klimatycznej regionu. Cele te realizowane będą poprzez poszczególne działania i projekty.

CELE STRATEGICZNE

CEL 1

ROZWINIĘTA I
DOSTOSOWANA
INFRASTRUKTURA
TECHNICZNA

CEL 2

RACJONALNIE I
EFEKTYWNE
WYKORZYSTYWANE
ZASOBY

CEL 3

SKUTECZNY SYSTEM
WSPÓŁPRACY

CEL 4

SPRAWNIE
FUNKCJONUJĄCY,
NISKOEMISYJNY I
DOSTĘPNY TRANSPORT

CEL 5

UGRUNTOWANY ZIELONY
WIZERUNEK REGIONU
ZAMIESZKANEGO PRZEZ
ŚWIADOME
SPOŁECZEŃSTWO

CELE OPERACYJNE

Cel 1.1.
Rozwój mocy
wytwórczych OZE
oparty na lokalnych
potencjałach

Cel 1.2.
Dostosowanie
infrastruktury
elektroenergetycznej
do rozwoju OZE

Cel 1.3.
Niskoemisyjne
ciepłownictwo i
gospodarka
komunalna

Cel 2.1.
Planowanie
przestrzenne dla
zielonej
transformacji

Cel 2.2.
Zapewnienie
efektywności
energetycznej
budynków, procesów
i przestrzeni

Cel 2.3.
Opracowanie
zrównoważonych
praktyk rolniczych i
leśnych

Cel 2.4.
Ochrona zasobów
naturalnych i
minimalizacja zużycia
surowców

Cel 3.1.
Sprawnie
funkcjonujący
system energetyki
obywatelskiej

Cel 3.2.
Rozwój
przedsiębiorczości
przyjaznej dla
klimatu

Cel 3.3.
Podniesienie
sprawności
instytucjonalnej
gmin

Cel 3.4.
Podniesienie
sprawności
instytucjonalnej KWS
LGD

Cel 4.1.
Zapewnienie
dostępu do
zielonego transportu
publicznego

Cel 4.2.
Transport
indywidualny
przyjazny dla klimatu

Cel 4.3.
Zintegrowana i
cyfrowa polityka
transportowa

Cel 4.4.
Zrównoważony
transport osób i
ładunków w
kluczowych dla KWS
branżach

Cel 5.1.
Budowa
świadomości
klimatycznej i
sprawczości
mieszkańców

Cel 5.2.
Budowa kompetencji
dla zielonej
transformacji

Cel 5.3.
Sprawnie
funkcjonująca
ekoturystyka

CHARAKTERYSTYKA GMINY LEWIN KŁODZKI

gmina wiejska

- jedyna gmina KWS, w której notowano wzrost liczby ludności
- bezpośrednio sąsiedztwo z Republiką Czeską

POŁOŻENIE

Mieści się w zachodniej części Ziemi Kłodzkiej i powiatu kłodzkiego, w odległości ok. 30 km od miasta powiatowego. Od północy graniczy z gminą Kudowa-Zdrój, od wschodu zaś z gminami Szczytna i Duszniki-Zdrój. Południowa i zachodnia granica stanowi jednocześnie państwową granicę z Czechami. Lewin Kłodzki do 1945 r. posiadał status miasta.

DEMOGRAFIA

Według danych na 2022 rok gmina zamieszkiwana była przez 1 960 mieszkańców, z czego 59% to osoby w wieku produkcyjnym. W zgodzie z ogólnoeuropejskim trendem społeczeństwo starzeje się, a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 23% ludności, co oznacza wzrost o 3 p. p. względem 2017 roku. W gminie, w jako jedynej wchodzącej w skład KWS-LGD, obserwowany jest wzrost ogólnej liczby ludności, w porównaniu z 2017 rokiem, o 20 osób (+1%). Zgodnie z prognozami trend ten do końca dekady będzie się utrzymywał. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi 38 os./km².*

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Na układ drogowy gminy składają się droga krajowa nr 8 (jednocześnie trasa międzynarodowa E-67) i drogi wojewódzkie nr 389 i 387. Ponadto przez jej obszar przebiega linia kolejowa nr 309, a na jej terenie funkcjonują 2 stacje i przystanki kolejowe. Przez gminę przechodzi jeden z głównych korytarzy rowerowych w województwie dolnośląskim - Trasa Kłodzka i liczne szlaki piesze. Gmina Lewin Kłodzki nie posiada transportu publicznego. Organizatorem transportu jest Starostwo Powiatowe

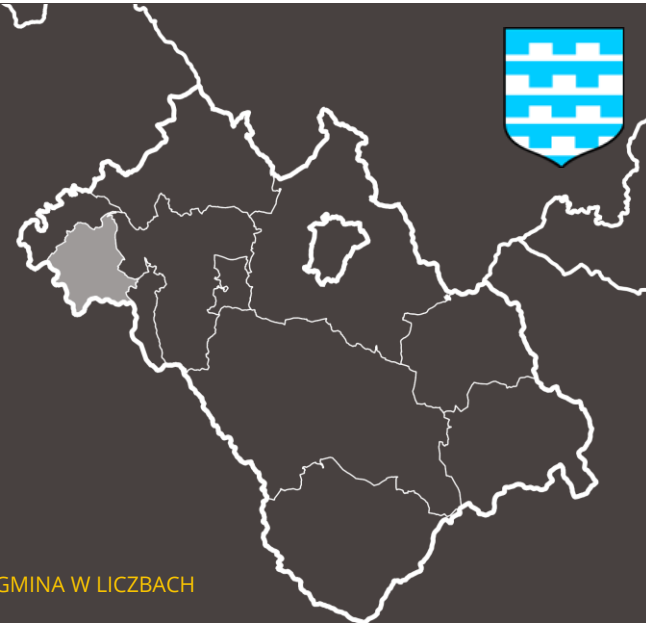
w Kłodzku, mieszkańcy korzystają z usług PKS Kłodzki i Beskid Autobusy Sp. z o. o.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Użytki rolne stanowią 45,5% powierzchni gminy, wśród nich zaś dominują grunty orne (69,4%). Możliwości rozwoju rolnictwa są jednak utrudnione ze względu na niską klasę bonitacyjną gleb, erozję oraz trudne warunki klimatyczne. Obszar gminy zalicza się do terenów górskich z wyróżniającą się rzeźbą dolinną wśród niewysokich wzniesień. W jej granicach mieszczą się liczne formy ochrony przyrody, które składają się na jej wyjątkowe bogactwo przyrodnicze. Są to m. in. kilka pomników przyrody, Park Narodowy Gór Stołowych, Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie, obszary Natura 2000 Góry Stołowe, Grodczyn i Homole koło Dusznik oraz Góry Orlickie.

GOSPODARKA

W gminie w 2022 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 282 podmiotów gospodarki narodowej, co względem roku 2017 stanowi wzrost o 29 podmiotów. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru na 1000 ludności wynosiła 144. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym to 7,0%. Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy przeważają te z zakresu handlu oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości*. Ponadto Gmina posiada dość dobrze rozwiniętą bazę noclegową, opartą głównie o gospodarstwa agroturystyczne, a turystyka stanowi ważną gałąź gospodarki rozwijaną głównie o walory zabytkowe i przyrodnicze.

GMINA W LICZBACH

Liczba sołectw: **4**

Liczba miejscowości: **17**

Odległość do Kłodzka: **około 30 km**

Lesistość: **46,4%**

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym: **7,0%**

Podmioty gospodarki narodowej: **282**

Dochód gminy ogółem: **18,4 mln zł**

Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca: **9 367 zł**

52 km²

4%

powierzchni obszaru KWS

1 960

2%

ludności KWS

+1%

zmiana w latach 2017 - 2022

* Bank Danych Lokalnych GUS (data pozyskania: listopad 2023 r.).

STAN ENERGETYKI NA OBSZARZE GMINY

SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna konwencjonalna elektrociepłownia, sieć jest zasilana w głównej mierze z krajowego systemu elektroenergetycznego. Przez gminę Lewin Kłodzki przebiegają linia napowietrzna wysokiego napięcia oraz linie napowietrzne i kablowe średniego i niskiego napięcia. Ponadto na obszarze mieszczą się stacja elektroenergetyczna WN/SN, stacje transformatorowe SN/nN i złącza kablowe średniego napięcia. Obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną, przedstawione w poniżej tabeli, pokrywane jest z istniejącej infrastruktury. Łączne zużycie wszystkich odbiorców z terenu gminy Lewin Kłodzki w 2022 r. wyniosło 4 046,45MWh. Stan techniczny sieci i pozostałej infrastruktury elektroenergetycznej oceniany jest jako dobry. Na terenie Lewina Kłodzkiego energia z OZE produkowana jest dzięki mikroinstalacjom, których liczba z roku na rok się zwiększa, a ilość energii wprowadzonej do sieci wyprodukowanej ze źródeł OZE w 2023 r. (do listopada) wynosiła 596,522 MWh. Dla porównania w całym 2021 r. było to 303,245 MWh, co oznacza wzrost o niemal 100%.

Gmina Lewin Kłodzki cechuje się umiarkowanym potencjałem do rozwoju elektrowni bazujących na odnawialnych źródłach energii.

Dane dotyczące ilości odbiorców i zapotrzebowania na energię elektryczną w gminie Lewin Kłodzki

Taryfy	2021				2022			
	umowy kompleksowe		umowy dystrybucyjne		umowy kompleksowe		umowy dystrybucyjne	
	liczba odbiorców	zużycie (MWh)	liczba odbiorców	zużycie (MWh)	liczba odbiorców	zużycie (MWh)	liczba odbiorców	zużycie (MWh)
SN (taryfa B)	2	28,46	2	839,22	0	0	4	889
Nn (taryfa C, G, R), w tym:	963	2304,36	46	862,32	1020	2250,45	50	907
C	46	219,02	brak danych w podziale na poszczególne taryfy		47	203,38	brak danych w podziale na poszczególne taryfy	
G	917	2085,34			973	2047,07		
R	0	0			0	0		
Suma zużycia (MWh)	4 034,36				4 046,45			

Dane Tauron Dystrybucja S. A.

*Ilość energii wprowadzonej do sieci wyprodukowanej ze źródeł OZE w 2023 roku (do listopada)

SIEĆ GAZOWA

Przez obszar gminy przechodzi sieć gazowa wysokiego ciśnienia (gazociąg systemu E), a na jej terenie zlokalizowane są stacje gazowe. Udział ludności korzystającej z sieci gazowej w 2022 r. wyniósł 63,8%, co względem 2012 r. stanowi wzrost o ok. 8 p. p. Zgodnie z danymi PGNiG, PSG zużycie gazu w 2022 r. w gminie kształtowało się na poziomie 8 004,91MWh, przy liczbie odbiorców 822, z czego ok. 96% to gospodarstwa domowe.

SIEĆ CIEPŁOWNICZA

Na terenie gminy wiejskiej Lewin Kłodzki nie funkcjonuje żadna ciepłownia systemowa, budynki mieszkalne zasilane są głównie z lokalnych kotłowni indywidualnych. Spośród źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych największym udziałem, wynoszącym ok. 33%, cechuje się kocioł gazowy / boiler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy / kominiek gazowy oraz kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) – ok. 32%.

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Szacowana skala występowania zjawiska ubóstwa energetycznego w gminie wynosi 13,2%. Struktura wiekowa budynków mieszkalnych wskazuje na duże zapotrzebowanie na energię.

102

ilość wytwórców OZE

0,691

[MW]

łączna moc zainstalowana w OZE

596,522

[MWh]

ilość energii wyprodukowana z OZE*

13,2%

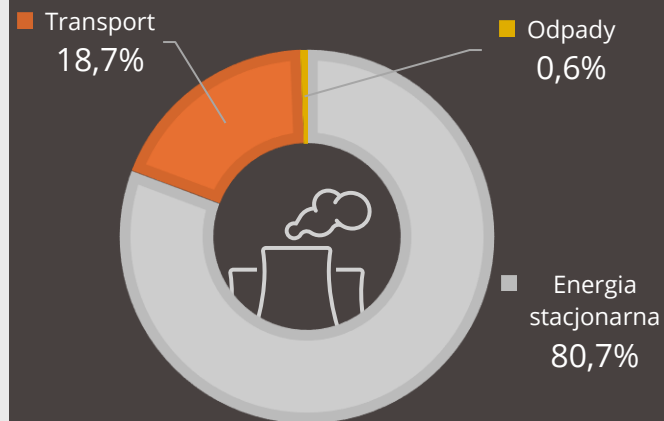
szacowana skala występowania zjawiska ubóstwa energetycznego

13 131

[tCO₂e]

emisja CO₂ gminy w 2022 r.

UDZIAŁ SEKTORÓW W EMISJI CO₂

DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA NA DRODZE DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ

Transformacja energetyczna, przebiegająca w sposób sprawiedliwy, a także zadania z zakresu dochodzenia do neutralności klimatycznej były i są przez gminę traktowane jako zagadnienia szczególnie istotne od lat. W związku, z czym jednostka podejmowała i prowadzi szereg działań wspierających rozwój w kierunku zrównoważonym. Poniżej wskazano przykładowe:

Gminne dokumenty strategiczne zawierają zapisy uwzględniające cele klimatyczne:

Strategia Rozwoju Gminy Lewin Kłodzki do 2030 roku:

- Jednym z kierunków rozwoju gminy jest „Zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska”, w ramach którego podejmowane będą działania z zakresu m. in.:
 1. ograniczania energochłonności i emisyjności budynków na terenie gminy
 2. zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, w tym poprzez działania promocyjne
 3. stosowania zielono-niebieskiej infrastruktury
 4. edukacji ekologicznej

Gmina Lewin Kłodzki realizowała zadanie polegające na prowadzeniu gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze”. Gmina bierze także udział w programie „Ciepłe Mieszkanie”, w jego ramach organizuje dla mieszkańców spotkania informacyjno-konsultacyjne.

Działania z zakresu wymiany oświetlenia ulicznego na oświetlenie LED, a także oświetlenia w budynkach Urzędu Gminy i użytku publicznego.

Lewin Kłodzki podejmuje działania z zakresu termomodernizacji w budynkach użyteczności publicznej, m. in. w budynku Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Eskulap”.

Gmina Lewin Kłodzki, w ramach współpracy uczestników Klastra Energii „Autonomiczny Region Energetyczny Sudety” (ARES), otrzymała dofinansowanie do projektu obejmującego budowę instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego oraz na gruncie, zasilającej Gminny Ośrodek Kultury i Bibliotekę. Instalacje wykonane zostały w 2022 r.

Promowanie i edukacja w zakresie zrównoważonego rozwoju i dojścia do neutralności klimatycznej.

PRZYSZŁE DZIAŁANIA NA DRODZE DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ

Budowa energooszczędnych budynków użyteczności publicznej, a także **ZWIĘKSZANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ** poprzez renowację i termomodernizację, m. in. budynku Urzędu Gminy w Lewinie Kłodzkim.

BUDOWA FARMY FOTOWOLTAICZNEJ, stanowiącej zasób gminny, bazujący na lokalnym potencjale.

Działanie umożliwi zwiększenie stopnia niezależności energetycznej Lewina Kłodzkiego, a także znaczące obniżenie wydatków z tytułu opłat za energię w budynkach użyteczności publicznej. Przedsięwzięcie ponadto, spowodować może wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.

KSZTAŁTOWANIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W OPARCIU O DAŻENIE DO ZIELONEJ TRANSFORMACJI

Wyznaczanie w dokumentach planistycznych obszarów pod rozwój farm fotowoltaicznych oraz energetyki wodnej. Wytczenie, w ramach planu ogólnego, stref planistycznych, których profil funkcjonalny umożliwia budowę niekonwencjonalnych elektrowni.

ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

Stworzenie sprawnego systemu poprzez współpracę ponadlokalną na rzecz rozwoju transportu zbiorowego na terenie gminy. Działanie przyczyni się do spadku wykluczenia komunikacyjnego, a także zmian zachowań transportowych ze szczególnym uwzględnieniem odejścia od aut prywatnych.

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY ROWEROWEJ

Budowa dróg dla rowerów na terenie gminy, która przyczyni się do redukcji emisji spalin i zanieczyszczeń powietrza, poprzez zwiększenie mobilności mieszkańców i próbę zmiany nawyków transportowych.

BUDOWA ŚWIADOMOŚCI KLIMATYCZNEJ I SPRAWCZOŚCI MIESZKAŃCÓW

Rozpowszechnienie informacji na temat programów pomocowych, istniejących możliwości bardziej efektywnego korzystania z energii oraz polityk klimatycznych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości wsparcia konsultacyjnego. Edukacja ekologiczna prowadzona może być poprzez m. in. pikniki, szkolenia w Gminnym Ośrodku Kultury i Bibliotece, plakaty i banery informacyjne.

Kłodzka Wstęga Sudetów Lokalna Grupa Działania

Lutynia 24

57-540 Łądek Zdrój

www.kws.org.pl

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”